

Εφημερίδα «*Η Βραδυνή*»
Θεατρική κριτική : *Μαρίκα Θωμαδάκη*
Θέατρο : «*Καλουτά*»
Γκόγκολ : «*Το ημερολόγιο ενός τρελού*»
Απόδοση-διασκευή : *Γιώργος Ρεμούνδος*
Σκηνοθεσία : *Γιώργος Ρεμούνδος*
Σκηνικά-κοστούμια : *Λαλούλα Χρυσικοπούλου*
Μουσική : *Τάσος Καρακατσάνης*
Φωτισμοί : *Γιώργος Ρεμούνδος, Σπύρος Τζώρας*
Ερμηνεύουν : *Θύμιος Καρακατσάνης, Χάρης Αρώνης, Γεωργία Φωτιάδου, Χρήστος Σκορδίλης.*

Το άψογα φροντισμένο σκηνικό της Λαλούλας Χρυσικοπούλου αποτελεί τον χώρο όπου διαδραματίζεται η ιστορία του Αυξέντιου Ιβάνοβιτς Ποπρίτσιν όπως καταγράφεται στο πολυπαιγμένο στην Ελλάδα «Ημερολόγιο ενός τρελού». Ο ‘τρελός’ του Γκόγκολ παραπέμπει εξάλλου στον ίδιο τον συγγραφέα αν δει κανείς την πορεία της μαρτυρικής ζωής του. Όμως, ο ‘τρελός’ Ποπρίτσιν είναι το ον στο οποίο συγκεντρώνεται επιπροσθέτως όλο το υλικό οργής των επαναστατημένων ανθρώπων της ρουτινιάρικης και αδιέξοδης καθημερινότητας, ένα ον που συμβολοποιείται στο πλαίσιο της διαχρονίας, ακολουθώντας την ιδιαίτερη ματιά του εκάστοτε ηθοποιού-ενσαρκωτή του ήρωα του Γκόγκολ.

Στο θέατρο «Καλουτά» ο Γιώργος Ρεμούνδος, που αποδίδει και διασκευάζει το διήγημα του Γκόγκολ, επικεντρώνει το σκηνοθετικό του εγχείρημα στην δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα του ήρωα, προβάλλοντας μέσα από τον Ποπρίτσιν την αντιηρωική ζωή των ανθρώπων εκείνων που βιώνουν στα μύχια της ψυχής τους την φρίκη των δυνάμεων του τέλματος. Έτσι, ο Αυξέντιος Ιβάνοβιτς Ποπρίτσιν του Θύμιου Καρακατσάνη καταγγέλλει την φθινή αξία της ζωής όλων των εξουσιαζομένων από την οποιαδήποτε άρχουσα τάξη, ικανή να οδηγήσει έναν απλό και ευαίσθητο άνθρωπο στην τρέλα. Το «Ημερολόγιο ενός τρελού», με τον τρόπο που το αντιλαμβάνεται ο Θύμιος Καρακατσάνης, είναι ένα ‘κατηγορώ’ σε ειρωνική γλώσσα εντός της οποίας ο σαρκασμός παίρνει διαστάσεις τραγικού. Ωστόσο, το τραγικό που δημιουργεί ο κ. Καρακατσάνης ολισθαίνει ενίοτε σε περιοχές του κωμικού, ενώ σε ορισμένα, ακραίας συλλήψεως στιγμιότυπα, το τραγικό μεταλλάσσεται σε γελοίο.

Αν ο κ. Καρακατσάνης δεν ήταν τόσο έμπειρος ηθοποιός η παράσταση θα έμενε σε πολύ χαμηλό επίπεδο αισθητικής, δεδομένου ότι η ερμηνεία του στηρίζεται σε εξαιρετικά λεπτές ισορροπίες, που επιβάλλουν γνώση υποκριτικής τεχνικής προκειμένου να αποδοθεί η λεπτομέρεια της ενγένει εκφράσεως του ηθοποιού. Ο κ. Καρακατσάνης

δημιουργεί μία επιτελικής σημασίας απόσταση ανάμεσα στον ήρωα και τον ηθοποιό πραγματοποιώντας τομές στην θεματική και υφολογική αλυσίδα του λεκτικού κώδικα. Έτσι, η ‘δυσανάγνωστη’ εκφορά του λόγου (οφειλόμενη στην γνωστή πλέον φωνητική μανιέρα του κ. Καρακατσάνη) θεραπεύεται και εν μέρει ανάγεται σε εκφραστική αρετή χάρη στην σωματική εκφορά και στην άριστη γνώση της παντομίμας εντός της οποίας αξιοποιείται η ‘ομιλούσα’ σιωπή του ήρωα. Ο κ. Καρακατσάνης ερμηνεύει με ολόκληρο το σώμα του –και όχι μόνο με τις χειρονομίες και την κίνηση στον χώρο– τα άρρητα σημεία του λόγου του Ποπρίτισιν. Εντούτοις, η ενσάρκωση του ήρωα ακολουθεί σε όλες τις φάσεις της την θεατρική αποκάλυψη των δυνάμεων του ρόλου, δηλώνοντας την μετάβαση από το πραγματικό στο φαντασιακό χωρίς έντονες παρεμβάσεις συγκινησιακών ομολογιών ανάμεσα στην παράσταση και στους θεατές.

Εξάλλου, μία χαρακτηριστική παράμετρος του θεάματος, που δημιουργεί το «Ημερολόγιο ενός τρελού» στο θέατρο «Καλουτά», στηρίζεται στις εμβόλιμες σκηνές των οραμάτων του ήρωα, που καθίστανται ορατές από το κοινό ως εξωσκηνικά δραματικά στιγμιότυπα τα οποία συγκεντρώνουν υψηλού δείκτη θεατρικότητα, όπως, για παράδειγμα, η σκηνή του ήρωα με τη Σόφι στο μπαλκόνι. Η εν λόγω σκηνή παραπέμπει στην περίφημη σκηνή του μπαλκονιού στο σαιξπηρικό «Ρωμαίος και Ιουλιέτα», γεγονός που αυξάνει το τραγικό του ήρωα και κατ’ επέκταση το τραγελαφικό των δημοσίων υπαλλήλων και όλων των ‘υπό’ τελούντων, υπογραμμίζοντας, εκ παραλλήλου, την απόκλιση από την καθεστηκυία λογική.

Η μουσική του Τάσου Καρακατσάνη και οι φωτισμοί των Γιώργου Ρεμούνδου και Σπύρου Τζώρα εντάσσονται στην αποστασιοποιητική αισθητική της παράστασης της οποίας τονίζουν τις εντάσεις και κυρίως τους ρυθμούς της ενδιάθετης άδηλης μολαταύτα σιωπής.

Δημοσίευση: 4/4/2002